

.././2023

T.C. ANKARA VALİLİĞİ

İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

(Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığına) (Savunma kim tarafından istendi ise)

İlgi: .././2023 tarih ve sayılı yazınız.

Tebliğ tarihi: .././2023

Hakkında inceleme/soruşturma yapılan: Dr. , Aile Sağlığı Merkezi

Savunma İsteyen: ...

İddia - konu: 01-02/08/2023 tarihindeki ülke genelinde alınan karara uyarak ... gün işe gelmediğimden bahisle hakkımda başlatılan incelemeye savunmamdır.

Açıklamalar:

İlgi yazınızda ...08/2023 tarihlerinde görev yerinde bulunmadığım gerekçesiyle Halk sağlığı Başkanlığının .././2023 tarih ve sayılı olurlarıyla açılan soruşturma kapsamında / tarafıma **SABİM/CİMER şikayeti olması/yapılan mesai denetlemesi üzerine** ifadem/savunmam istenmektedir. İlgi ... yazınız tarafıma .././2023 tarihinde tebliğ edilmiş olup yasal haklarım saklı kalmak kaydıyla ifadem/savunmam aşağıdaki gibidir.

Bilindiği üzere üyesi bulunduğum Ankara Aile Hekimliği Derneği (ANKAHED) ve Aile Hekimleri Dernekleri Federasyonu (AHEF) ile Sağlık ve Sosyal Hizmet Birlik ve Mücadele Platformu (SABİM) çatısı altında buluşan Genel Sağlık İş Sendikası, Birinci Basamak Sağlık Çalışanları Birlik ve Dayanışma Sendikası, Aile Hekimliği Çalışanları Sendikası, Aile Sağlığı Elemanlarını Federasyonu, Hekim ve Sağlık Çalışanları Birliği Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası (Hekim Birliği), Hekimsen, Tabipsen gibi 19 sağlık sendikası yetkili kurullarınca; Ağustos ayında gerçekleşecek toplu sözleşmeler öncesinde şiddetin önlenmesi, özlük ve mali hakların iyileştirilmesi, çalışma koşullarının insanca düzenlenmesi ve liyakatlı bir sağlık sistemi olmak üzere 5 ortak temel talebin paylaşılması; yaşadığımız sorunların kamuoyuna anlatılması ve taleplerimizin yerine getirilebilmesi için 01-02 Ağustos 2023 Tarihlerinde 2 (iki) günlük iş bırakma kararı alınmıştır.

***4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nun 18. maddesinde, "Kamu görevlileri, iş saatleri dışında veya işverenin izni ile iş saatleri içinde sendika veya konfederasyonların bu Kanunda belirtilen faaliyetlerine katılmalarından dolayı farklı bir işleme tabi tutulamaz ve görevlerine son verilemez." hükmü bulunmaktadır.

***Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "Toplanma ve örgütlenme özgürlüğü" başlıklı 11. maddesinde:

"1. Herkes, barışçıl nitelikli toplanma özgürlüğü ve çıkarlarını korumak için sendika kurma ve sendikaya girme hakkı dahil, başkalarıyla birlikte örgütlenme özgürlüğü hakkına sahiptir.

2. Bu hakların kullanımına, ulusal güvenliğin ya da kamu emniyetinin yararı, düzensizliğin ya da suçun önlenmesi için, sağlığın ya da ahlakın korunması için yahut başkalarının haklarının ve özgürlüklerinin korunması için, hukukun öngördüğü ve bir demokratik toplumda gerekli olanlardan başka hiçbir kayıtlama getirilmeyecektir. Bu Madde, silahlı kuvvetler, polis örgütü ya da Devlet idaresi mensupları tarafından bu hakların kullanılmasına hukuka uygun kayıtlamalar getirilmesini engellemeyecektir." hükmüne yer verilmiştir.

***İdari işlem konusu iş bırakma kararlarının alındığı ve karara ait iş bırakma günleri, tüm ülkede önceden bildirilmiştir. Özel olarak söz konusu eylemin yapılmasına yetkili merciler tarafından itiraz edilmemiş olmakla birlikte tabi olduğum 5258 sayılı Yasa buna bağlı çıkarılan Yönetmelik hükümlerine göre bu tür bir eyleme katılmam yasaklanmamıştır.

***Sendikanın yetkili kurullarınca alınan karar doğrultusunda sendikal eylemde bulunduğum, bu eylemin yukarıda alıntısı yapılan Uluslararası Sözleşme'nin 11 inci maddesindeki hükmü uyarınca mazeret olarak kabulünün gerekeceği, mazeret olarak kabul edilen sendikal faaliyet sebebiyle, ilgililer hakkında cezai işlem tesis edilmesi yolundaki tüm eylemlerin örgütlenme ve sendikal faaliyetlerde bulunma hürriyetine doğrudan etki doğuracağı ve Anayasa ve Uluslararası Sözleşmeler kapsamında güvence altına alınan "çıkartlarını korumak için sendika kurma ve sendikaya girme hakkı dahil, başkalarıyla birlikte örgütlenme özgürlüğü hakkı" nın zedelenmesine sebep olacağı açık olduğundan, sendikal eylemin kabul edilebilir mazeret olarak değerlendirilmesi gerekirken, aksi yorumla tesis edilen işlemde hukuka ve mevzuata uyarlık görülmemektedir.

11.12.1992 tarih ve 21432 Mükerrer Resmi Gazete' de yayınlanan Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin 151 Sayılı Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun'un 1nci maddesinde "Uluslararası Çalışma Örgütünün 1978 yılında Cenevre'de toplanan 64 uncu Konferansında kabul edilen "Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine ilişkin 151 Sayılı Sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur" denilmektedir. Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin 151 Sayılı Sözleşmenin Bölüm 1. Uygulama Alanı ve Tanımlar Alt Başlığının 3ncü Maddesinde "Bu Sözleşmenin uygulanması bakımından "Kamu Görevlileri örgütü" deyimi oluşumu ne olursa olsun amacı kamu görevlilerinin çıkarlarını savunmak ve geliştirmek olan herhangi bir örgüt anlamına gelir" denilmektedir. Aile hekimlerinin ve aile sağlığı çalışanlarının özlük haklarını, çıkarlarını savunan ve bu hakları geliştirmek amacıyla olan Ankara Aile Hekimliği Derneği, Aile Hekimleri Dernekleri Federasyonu ve platforma katılan 21 sağlık sivil toplum kuruluşu hakkında da söz konusu 151 sayılı sözleşmenin uygulama alanı bulunmaktadır. 151 Sayılı Sözleşmenin Bölüm 2 Örgütlenme Hakkının Korunması Alt Başlığı 4ncü maddesinin 1nci fıkrasında "Kamu görevlileri, çalıştırılmaları konusunda sendikalaşma özgürlüğüne hanel getirecek her türlü ayırmacılığa karşı yeterli korumadan yararlanacaklardır" denilmektedir.

Birleşmiş Milletler Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklara ilişkin Uluslararası Sözleşmesi, insan Hakları Avrupa Sözleşmesi, Sendika Özgürlüğü ve Sendika Hakkının Korunmasına İlişkin 87 sayılı ILO Sözleşmesi, Örgütlenme ve Toplu Pazarlık Hakkı İlkeleri'nin Uygulanmasına ilişkin 98 sayılı ILO Sözleşmesi, Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesine ilişkin 151 sayılı ILO Sözleşmesi'nin örgütlenme özgürlüğü bağlamında aynı yasal düzenlemelere yer verilmiştir.

Anayasamızın Milletlerarası antlaşmaları uygun bulma alt başlığı 90ncı maddesinde “Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004-5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası antlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası antlaşma hükümleri esas alınır” denilmektedir. Söz konusu Madde uyarınca yukarıda sayılan tüm Uluslararası antlaşmalar kanun hükmünde olduğundan dolayı uygulanma zorunluluğu bulunmaktadır.

Uluslararası sözleşme hükümleri çerçevesinde kamu görevlilerinin üyesi oldukları Kamu Görevlileri Örgütü'nün eylemi kapsamında iş bırakmalarının geçerli mazeret olarak kabul edilmesine dair Yargı Kararları bulunmaktadır. Söz konusu örnek kararlar; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 2001/68959 sayılı dosyası ile verilen 21.04.2009 tarihli kararı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin 2001/74611 sayılı dosyası ile verilen 17.07.2007 tarihli kararı, Anayasa Mahkemesinin 06/01/2015 tarih ve 2013/8517 Başvuru sayılı kararı, Anayasa Mahkemesinin 18/09/2014 tarih ve 2013/8463 Başvuru sayılı kararı, Anayasa Mahkemesinin 06/01/2015 tarih ve 2013/8516 Başvuru sayılı kararı, Yargıtay Dördüncü Hukuk Dairesinin 02.04.2001 tarih 2000/12071 Esas ve 2001/3157 Karar sayılı kararı, Yargıtay Dördüncü Ceza Dairesinin 09.02.2000 tarih 1999/10183 Esas ve 2000/780 Karar sayılı kararı, Danıştay idari Dava Daireleri Kurulunun 2013/4031 Esas 2014/975 Karar sayılı kararı, Danıştay idari Dava Daireleri Kurulunun 2009/1063 Esas ve 2013/1998 Karar sayılı kararı, Danıştay 12. Dairesinin 2004/4643 Esas ve 2005/313 Karar sayılı kararı, Danıştay 11. Dairesinin 2002/871 Esas ve 2005/861 Karar sayılı kararı, Danıştay 12. Dairesinin 2005/5767 Esas ve 2008/225 Karar sayılı kararı, Danıştay 12. Dairesinin 2005/4499 Esas ve 2005/3529 Karar sayılı kararı, Danıştay 12. Dairesinin 2004/4209 Esas ve 2004/4148 Karar sayılı kararı, Danıştay 8. Dairesinin 1997/4334 Esas ve 1998/4242 Karar sayılı kararı, Ankara 9. İdare Mahkemesi 2004/1013 Esas ve 2004/1738 Karar sayılı kararı

Bununla birlikte Danıştay 12nci Daire'nin 27/01/2016 günlü E. 2012/10016 K.2016/269 sayılı kararında “davacının söz konusu eyleminin, demokratik bir tepkinin tezahürü amacıyla gerçekleştiği ve eylemin yapıldığı tarihte kendisi sendika üyesi olmasa da, sendika faaliyet kapsamında katıldığı 1 gün iş bırakma eylemi nedeniyle göreve gelmemiş olmasının disiplin cezası ile cezalandırılması yoluna gidilmesi halinde yasalarla tanınan demokratik bir hakkın kullanımının caydırılmasına neden olunacağı dikkate alındığında davacının kınama cezası ile tecziyesine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle iptali yolunda Balıkesir idare Mahkemesince verilen 20/06/2012 tarihli ve E:2012/93, K:2012/1366 sayılı kararın temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir. İdare ve vergi

mahkemeleri tarafından verilen kararların temyiz yolu ile incelenerek bozulabilmeleri 2577 sayılı idari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde belirtilen nedenlerden birinin bulunması halinde mümkündür. İdare mahkemesince verilen karar ve dayandığı gerekçe, hukuk ve usule uygun olup bozulmasını gerektirecek bir sebep de bulunmadığından temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına” denilmiştir. Söz konusu karar uyarınca kişinin sendikaya üye olup olmamasına bakılmaksızın, başka bir sendikanın aldığı karar uyarınca iş bırakması nedeni ile ceza verilemeyeceği belirtilmiştir.

T. C Başbakanlığının 1999/44 Sayılı Genelgesi'nde “Sendikal çalışmaları nedeniyle sendika yöneticilerine ve üyelerine karşı disiplin cezası uygulanmamasına” denilmektedir. Söz konusu Genelge uyarınca Sendikal eyleme katılma nedeni ile disiplin cezası uygulanamaz.

Son olarak Anayasa Mahkemesi 2017/14821 başvuru numaralı ve 01.03.2023 tarihli kararı, iş bırakma eylemi nedeniyle aile hekimlerine Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği'nde yer alan ihtar puanları üzerinden ceza verilmesi ile, Anayasa'nın 51. maddesinde güvence altına alınan sendika hakkının ihlal edildiği ve ihlale neden olan sonuçların yeniden değerlendirilmesi şeklinde sonuçlanmıştır. Aynı Karar ile hukuka aykırı ve anayasal haklar ihlal edilerek ceza verilen aile hekimlerine ödenmek üzere Sağlık Bakanlığı manevi tazminat ödemeye mahkum edilmiştir.

Yukarıda belirtildiği üzere Uluslararası antlaşmalar, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile koruma altına alınan sendikal faaliyete katılma hakkının kullanımına ilişkin Anayasa Mahkemesi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Danıştay'ın yerleşik içtihatları ve Başbakanlık genelgesi göz önüne alındığında sendikal faaliyet kapsamında göreve gelinmemesi fiilinin mazeret olarak kabul edilmesi gerektiğinden **.../08/2023** tarihlerinde iş bırakma kararına katılmam nedeni ile hakkımda başlatılmış olan incelemeler hukuki dayanaktan yoksundur. Tarafıma yapılan **SABİM/CİMER şikayeti/mesai denetimi nedeniyle** istenilen savunmaya ve verilmesi düşünülen disiplin yaptırımlarına itiraz ediyorum.

Hakkımda başlatılan incelemeye karşı beyanlarım bundan ibaret olup her türlü hukuki hakkım saklı kalmak üzere, gereğinin yapılmasını arz ederim.

Dr

06..... Nolu AHB Aile Hekimi